

Mansnamnet *Gunni* är belagt omkring 25 gånger i svenska runinskrifter, se f. ö. Sö 188. Anmärkningsvärt är, att hustruns namn ej omtalas i inskriften.

Ristningen förefaller att vara utförd av en föga skicklig ristare, och blocket kan icke sägas vara lämpligt för en runinskrift.

281. Smedby, Hammarby sn.

Pl. 168, 175.

Litteratur: B 113, L 432, D 2:87. J. Bureus, F a 6 s. 94 n:r 13 (Aschaneus), s. 169 n:r 30 (Rhezeliuss), F a 5 n:r 170, F a 1 s. 42; Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, Monumenta 3, bl. 181; UFT h. 5 (1876), s. 11; R. Dybeck, Berättelse för år 1867 (ATA); E. Brate, Anteckningar 1903 (ATA), Svenska runristare (1925), s. 82.

Äldre avbildningar: Helgonius och Hadorph, träsnitt (i Peringskiölds Monumenta och B 113); Dybeck, a. a.; Brate foto 1903 (ATA).

Runstenen står i en hage med gravkullar, omkring 500 m. V om Smedby västra gård, ej långt från ett mindre boningshus, 6 m. N om den körväg, som i västlig riktning leder ned mot Edssjön. 15 m. längre åt V står U 280.

Genom uppteckningar av Aschaneus och Rhezelius var inskriften känd av Bureus. Platsen anges av Rhezelius: »Widh Smedhby.» *Ransakningarna*: »Vthi Smädby Engs tæet finnes ehn Runasteen på skrifwen.» Peringskiöld: »Smedeby Hage Wäster om byn.» Dybeck skriver i sin »Berättelse» för år 1867: »Smedbystenarne i hagen vester om byn . . . granskades och den ene som lutade, restes.» I *Sveriges runurkunder* meddelar han: »Under sistlidne sommar är denne sten å nyo rest på sitt gamla ställe nära och öster om föregående» [= U 280].

Då Brate gjorde sin undersökning 1903, stod runstenen »rest men mycket bakåtlutad». Brates foto visar, att stenen brustit i tre delar. I sina »Anteckningar» påpekar Brate: »I stenens högra hörn är ett stycke afskildt, som dock finnes i behåll, nedkiladt i jorden bredvid sin ursprungliga plats.» Stenen lagades och restes år 1938.

Blågrå granit med mörkblå och ljusgrå inslag. Höjd 1,90 m., största bredd 1,45 m. Ristningsytan är skrovlig.

Inskrift (med det inom [] supplerat efter äldre läsningar):

× [ui]biarn × auk × huskarl × litu [r] . . . [a ×] ştain × iftir × siba × fapur × ş[i]n ×
5 10 15 20 25 30 35 40 45

Vibiorn ok Huskarl letu r(æis)a stæin æftir Sibba, faður sinn.

»Vibjörn och Huskarl läto resa stenen efter Sibbe, sin fader.»

Till läsningen: Sk förekomma mellan varje ord och vid inskriftens början och slut. Efter det första sk är stenen skadad; det fördärvade partiet, som är 25 cm. långt, ger plats för två

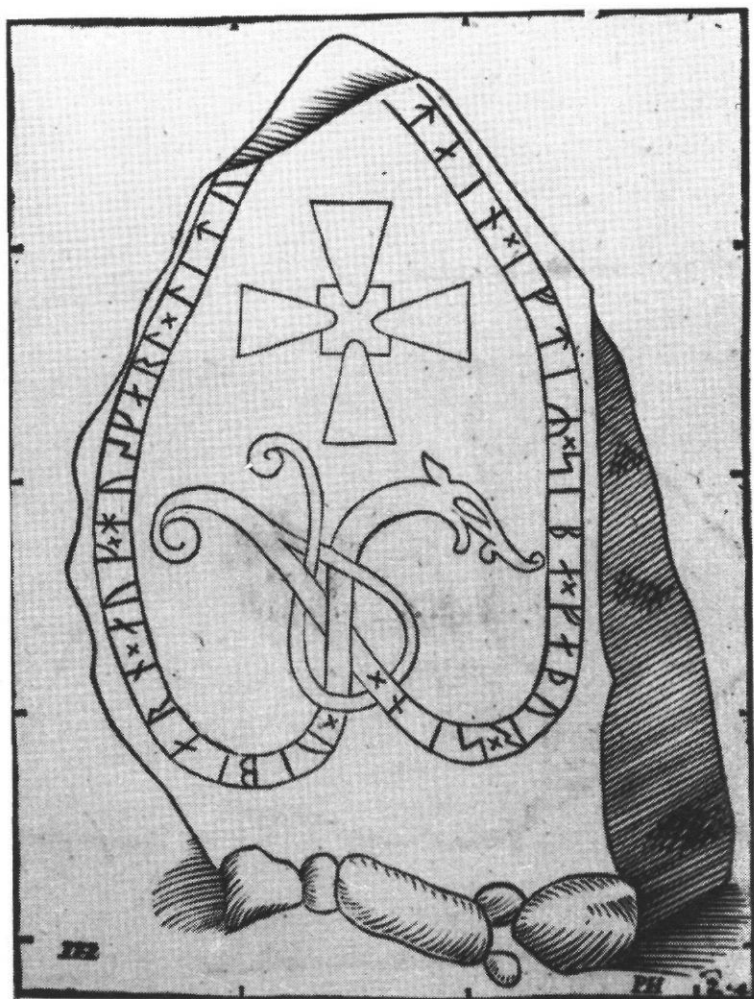

Fig. 287. U 281. Smedby, Hammarby sn. Efter B 113.

runor. Av 3 **b** äro endast bst synliga. 12 **u** har t. h. om hst en bst som till ett **k** och från **u**-bst utgår en linje rakt upp till övre ramlinjen. Runan har sålunda följande egendomliga utseende: **ſ**. 20 **t** är skadat upptill, men tydliga spår av bistavarna, som hos denne ristare ansättas ett stycke ned på hst, finnas bevarade. 21 **u** har förlorat övre delen av bst i den gamla toppskada, som här börjar. Efter 70 cm. synes nedtill vid ramlinjen ett kort stycke av en hst — ett spår av 24 **s**. Genom runorna 40 **p** och 41 **u** går en spricka. 42 **r** har förlorat sin övre och 43 **s** sin undre del. Därefter är ristningsytan skadad 20 cm. I denna skada har 44 **i** gått förlorat. 45 **n** är tydligt liksom sk i inskriftens slut. — Aschaneus: 1—2 **ui**; sk saknas efter 42 **r** och 45 **n**; 44 **i** är bevarat. — Rhezelius: Inskriften börjar utan sk; 1—2 **ui**; 15 **h**; sk efter 21 **u**; därefter ser Rhezelius ett **r**, som börjar följande ord, och ett **a** i dess slut. Före 24 **s** ett sk. 27 **i** saknas; 44 **i** är bevarat. — Hadorph och Helgonius: 1—2 **ui**; det korta stycket av 24 **s** har ej iakttagits. — Dybeck: 1—2 **ui**; 3 **b** saknas; 15 **h**; i 20 **t** ha icke bst observerats. — Brate: »Inskriften börjar med ett korsformigt skiljetecken, som är i behåll. Af första namnet ... finnes blott nedre hst till **r** samt slutrunan **n**.» Sk saknas efter 42 **r**.

Om namnet *Vibiorn*, se U 280, och om *Huskarl* se U 240 och 241, s. 404.

Mansnamnet *Sibbi* är en kortform till *Sigbiorn*. I sonens namn *Vibiorn* kan sålunda måhända variation föreligga. Om *Sibbi* se f. ö. Sm 22, s. 80.

Att denna ristning — i motsats till den föregående — är utförd av en skicklig ristare är uppenbart. Brate hänför den (i *Svenska runristare*) till Fot.

Smedby, Hammarby sn.

Dybeck omtalar i sin »Berättelse» för år 1867 (ATA) ytterligare en ristning från Smedby: »En tredje sten derstädes har i behåll bara några slingor.» Denna sten har icke återfunnits. Möjligen beror uppgiften på ett minnesfel hos Dybeck. Den kan måhända åsyfta Smedby i Fresta sn, se U 271.

282. Torsåker, Hammarby sn.

Avbildning: Teckning av C. M. Bolin(?) (ATA).

Detta, nu försvunna, runstensfragment är endast känt genom en teckning, som sannolikt omkring år 1880 utförts av C. M. Bolin. Han antecknar på sin teckning: »*Fragment af en hittills okänd Runsten.* (Ej hos *Liljegr.*, *Dybeck* eller *Klingspor.*)»

Inskrift:

... **lit** **raisa** **s** ...

5

... *let* *ræisa* *s[tæin]* ...

»... lät resa stenen ...»

Till läsningen: 1 **l** har endast halv runhöjd; **a**-runorna ha bst endast t. v. om hst; **s**-runan har två former: **ſ**, **ſ**.